

Imajući u vidu članak II/3. Ustava Bosne i Hercegovine kojim je propisan popis ljudskih prava i sloboda, prvenstveno pravo na život, pravo na osobnu slobodu i sigurnost, pravo na privatni i obiteljski život, dom i dopisivanje, pravo na brak i zasnivanje obitelji i pravo na imovinu;

Ističući da je Ustavom Bosne i Hercegovine, u članku II/1. i 2. (Ljudska prava i temeljne slobode) propisano da će Bosna i Hercegovina i oba entiteta osigurati najviši stupanj međunarodno priznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda, te da se prava i slobode predviđeni u Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i u njezinim protokolima izravno primjenjuju u Bosni i Hercegovini, kao i da ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima;

Ukazujući na to da je u članku II/6. Ustava Bosne i Hercegovine utvrđeno da Bosna i Hercegovina i svi sudovi, ustanove, tijela vlasti, te tijela kojima posredno rukovode entiteti ili koji djeluju unutar entiteta primjenjuju ljudska prava i temeljne slobode predviđene u članku II/2. Ustava Bosne i Hercegovine;

Imajući u vidu odredbe Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom kontekstu-Espoo i Protokola o strateškoj procjeni okoliša (*SEA Protocol*), čiji je cilj sprječavati, smanjivati i kontrolirati značajne nepovoljne utjecaje na okoliš u prekograničnom kontekstu, kao i osigurati visok stupanj zaštite okoliša, uključujući i zdravlje;

Polazeći od činjenice da se Bosna i Hercegovina odlikuje jedinstvenim bogatstvom biološke, geološke i krajobrazne raznovrsnosti i da je u svijetu prepoznatljiva kao zemlja bogata prirodnim ljepotama i vrijednostima;

Konstatirajući da je lokacija Trgovska gora, općina Dvor, Republika Hrvatska, predviđena za aktivnosti skladištenja i odlaganja radioaktivnog otpada, udaljena manje od 3 km od granice s Bosnom i Hercegovinom, odnosno od općine Novi Grad;

Uvažavajući zabrinutost građana, lokalnih zajednica, nadležnih tijela entiteta i institucija Bosne i Hercegovine, kao i susjednih općina u Republici Hrvatskoj, da aktivnosti u vezi sa zbrinjavanjem radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva, te izgradnjom objekata za skladištenje i odlaganje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva na lokaciji Trgovske gore u Republici Hrvatskoj, u blizini granice s Bosnom i Hercegovinom, mogu bitno utjecati na zdravlje i život stanovništva, zrak, zemljište, vode i prirodna dobra, posebno područja u Bosni i Hercegovini koja su u neposrednoj blizini (općine Novi Grad, Krupa na Uni, Kozarska Dubica i Kostajnica u Republici Srpskoj i Bosanska Krupa, Bužim i Velika Kladuša u Federaciji Bosne i Hercegovine);

Konstatirajući:

- da se lokacija predviđena za spomenute aktivnosti nalazi na središnjem dijelu masiva Trgovske gore, a to je područje ispresijecano vodotokovima čije su podzemne vode vrlo osjetljive, jer se lako i brzo mogu onečistiti. Ti su vodotokovi središnje slivno područje prema: rijeci Uni i općinama Novi Grad, Krupa na Uni, Kozarska Dubica i Kostajnica u Republici Srpskoj, Bosanska Krupa u Federaciji Bosne i Hercegovine i Hrvatska Kostajnica u Republici Hrvatskoj, kao i rijeci Kupa te općinama Bosanska Krupa, Bužim, Velika Kladuša i susjednim općinama u Republici Hrvatskoj. Potok Žirovac, koji protječe područjem predviđenim za skladište i odlagalište radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva, izravno se ulijeva u rijeku Unu, čija se voda koristi za piće, navodnjavanje zemljišta, kupanje i druge turističke sadržaje, a bila bi ugrožena radioaktivnim i drugim česticama opasnim po život i zdravlje ljudi;

- da je područje Trgovske gore građeno od krečnjaka dolomita sa strmim nagibima i unutarnjim pukotinama pa su stijene vodopropusne, što dodatno ukazuje na to da ova lokacija nije prihvatljiva za skladištenje i odlaganje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva;

- da se područje Trgovske gore nalazi u 6. i 7. trusnoj zoni s jakim okomitim i vodoravnim rasjedima, što ukazuje na loše seizmološke karakteristike ovoga područja;

- da je za skladištenje i odlaganje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva planirano korištenje neperspektivnog infrastrukturnog vojnog objekta na lokaciji Čerkezovac;

- da je navedena lokacija za odlaganje radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva odabrana na osnovi činjenice da u općini Dvor živi manji broj stanovnika, uslijed migracije stanovništva u proteklim ratnim događanjima;

- da učinci na zdravlje od izloženosti zračenju mogu biti deterministički (koji se javljaju ubrzo nakon izlaganja i koji uzrokuju akutne zdravstvene učinke uzrokovane izloženošću visokim razinama ionizujućeg zračenja za posljedicu imaju odumiranje velikoga broja stanica ili gubitak njihove sposobnosti regeneracije) ili stohastički (koji se očituju određeno vrijeme, a najčešće mnogo godina nakon izlaganja i dovode do modificiranja stanica koje se mogu, nakon duljeg procesa, razviti u stanice raka. Vjerojatnoća nastanka karcinomatозne promjene ili genetska predispozicija nakon izlaganja radijaciji, pretpostavlja se, da su razmjerne razini izloženosti i mogu se prenijeti na potomke te osobe;

Naročito ističući da do sada nije zabilježen nijedan slučaj izgradnje odlagališta radioaktivnog otpada na granici s drugom državom koja nema izgrađene nuklearne objekte, te izražavajući zabrinutost što nisu rađena terenska ispitivanja, već je potencijalna lokacija odabrana samo na osnovi postojećih literarnih podataka.

Na temelju članka IV/4. e) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 30. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 24. svibnja 2016. godine, i na 19. sjednici Doma naroda, održanoj 27. svibnja 2016. godine, donijela je

REZOLUCIJU
O NEPRIHVAĆANJU IZGRADNJE SKLADIŠTA I ODLAGALIŠTA
RADIOAKTIVNOG OTPADA, ISKORIŠTENIH IZVORA I ISTROŠENOG
NUKLEARNOG GORIVA I PROTIVLJENJU AKTIVNOSTIMA U VEZI S
IZGRADNJOM SKLADIŠTA I ODLAGALIŠTA NA TRGOVSKOJ GORI,
OPĆINA DVOR, REPUBLIKA HRVATSKA

1. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine najoštrije se protivi izgradnji skladišta i odlagališta radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva i aktivnostima u vezi s izgradnjom skladišta i odlagališta na lokaciji Trgovska gora, općina Dvor, Republika Hrvatska, a koja je u neposrednoj blizini granice s Bosnom i Hercegovinom.
2. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine odlučna je po pitanjima iz točke 1. ove rezolucije posredstvom nadležnih tijela inzistirati na punoj zaštiti koja Bosni i Hercegovini pripada prema pravilima i normama međunarodnog prava, posebno korištenju pravne zaštite u skladu s međunarodnim konvencijama i standardima, kojima će se u potpunosti služiti radi osiguranja trajne i djelotvorne zaštite u vezi s pitanjima skladištenja i odlaganja radioaktivnog otpada, iskorištenih radioaktivnih izvora i istrošenog nuklearnog goriva u blizini granice Bosne i Hercegovine.
3. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine traži puni angažman svih nadležnih tijela na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, a prije svega Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine da u granicama svojih nadležnosti, bez odgode, poduzmu sve potrebne aktivnosti u cilju zaštite interesa Bosne i Hercegovine, kao i zaštite sigurnosti i zdravlja građana Bosne i Hercegovine, radi obustave aktivnosti u vezi s izgradnjom skladišta i odlagališta otpada niske i srednje radioaktivnosti na lokaciji Trgovska gora u općini Dvor, Republika Hrvatska, ali i svih drugih aktivnosti koje se odnose na zbrinjavanje istrošenog nuklearnog goriva, radioaktivnog otpada i iskorištenih radioaktivnih izvora u susjednim zemljama koje graniče s Bosnom i Hercegovinom.
4. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine traži od svih nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini, a prije svega od Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, da sukladno svojim nadležnostima poduzmu nužne diplomatske, dvostrane i višestrane međunarodne aktivnosti u cilju zaštite Bosne i Hercegovine kao međunarodno priznate države i članice Ujedinjenih naroda, a u vezi s pitanjima skladištenja i odlaganja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva u blizini granica Bosne i Hercegovine.

5. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine poziva i nadležna tijela u entitetima i lokalnim zajednicama na suradnju u osporavanju i sprječavanju skladištenja i odlaganja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva u blizini granica Bosne i Hercegovine, a u cilju zaštite interesa Bosne i Hercegovine i svih njezinih stanovnika.

6. Ova rezolucija objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj: 01,02-02-2-1270/16

27. svibnja 2016. godine

S a r a j e v o

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Mladen Bosić

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

Mr. Ognjen Tadić